LESSONS IN OTOTICE The second of the second

A TREATISE ON AHAVAS YISRAEL BY THE REBBE RASHAB In honor of the director of SIE *Rabbi Shmuly Avtzon*.

Much continued hatzlacha.

6

L.K.

PUBLISHER'S FOREWORD

In the middle of the previous chapter, the Rebbe Rashab pivoted from an abstract, theoretical discussion of how the division that characterizes the realm of evil is sourced in the self-orientation of the *Sefiros* of *Tohu* to a down-to-earth exposition of the strife that could exist among people, how a person can be wedded to his own self-concern to the extent that the very existence of another disturbs him.

He continues that practical focus in this chapter and those that follow, returning to the theme of baseless hatred that he had mentioned at the beginning of the *maamar*. He concentrates his discussion on the theme of *yeshus*, explaining how it can cause a person to view his fellowman negatively for no reason. He will speak disparagingly about another person not because there is any reason to, just because.

One of the litmus tests to see whether one is characterized by such *yeshus* is to see his reaction when something unfortunate happens to his fellow. Will he reach out to help him? Or at the very least, will he feel bad and commiserate with that person?

In such a situation, spiritual bifocals are very important. If such misfortune happens to a person himself, he should know to undergo introspection and find the spiritual cause for his hardship. However, one should not make such calculations regarding another person. On the contrary, he should judge him favorably and feel distress when he suffers adversity. The fact that one doesn't – and how much more so, when he feels gratified because of his fellow's suffering – shows he has fallen prey to the *kelipah* of Midian, which is the source for such *yeshus* and baseless hatred.

Sichos In English

* We will בעז"ה be publishing weekly installments of the maamar. If you would like to receive these texts, contact us via email sichosinenglish@gmail.com or WhatsApp 917-868-6509.

These weekly publications can be sponsored to honor a loved one, a Yortzeit or a simcha by contacting us at **sichosinenglish@gmail.com**.

ט) והנה זהו ג"כ הסיבה מה שנצמח שנאה בין איש לרעהו בלי שום טעם ודעת, רק שלא יוכל לסבול את רעהו, ומביט עליו רק בעין רעה, עד שנמאס ונבזה בעיניו גם כל הטוב שבו, שמבטל ומבזה את עבודתו של רעהו וקיום התומ״צ שלו כו׳. ואע״פ שלא עשה לו שום רעה מעולם. וגם הוא אינו חורש עליו לעשות לו רעה בפו"מ. רק שלבבו אינו שלם עמו. בלא טעם ודעת כו'. וז"ש 38 אמרו אחיכם

— 9 **—**

In the previous chapter, the Rebbe Rashab explained how yeshus can lead to division, friction, and strife. In this chapter, he develops that theme, outlining the extent to which such negative feelings can spiral.

חס reason at all, לרצהו בּלי שום טעם וַדְעַת

This yeshus is also the cause of the hatred which אָישׁ springs up between one man and his fellow for

> דַק שֵּלֹא יוּכַל merely because one cannot tolerate another לְסְבּוֹל אָת רֶעֲהוּ person

וּמַבִּיט עָלָיו רַק בְּעַיִן רָעָה and only views him negatively,

עַר שֶׁנְמְאָס וְנְבְוֶה בְּעֵינְיו despising and denigrating even the good that the יבוֹ הַטוֹב שַׁבּוֹ, other possesses.1

אַמְבַטֵּל וּמְבַזָּה אַת He will negate and denigrate that person's Divine עבוֹרַתוֹ שֵׁל רָעָהוּ וְקִיּוּם service and his fulfillment of Torah and mitzvos התורה ומצוות שלו כו׳.

רַאַף עֵל פִּי שֵׁלֹא עַשָּׂה although that person has never caused him any לוֹ שוּם רַעַה מֵעוֹלָם harm.

וְגַם הוּא אֵינוֹ חוֹרֵשׁ עֵלַיִיו It is not that he actually plans to harm the other שַׁמַשׁ לַעֲשׁוֹת לוֹ רֵעָה בִּפֿעַל מַמַשׁ person;

בק שֶׁלְכֶבוֹ אֵינוֹ שָׁלֵם עִמּוֹ it is only that his heart is not at ease with the . בְּלֹא טַעֲם וַדַעֲת כּוּ׳. other person for no reason whatsoever.

^{1.} See Maamarei Admur HaEmtza'i, Bamidbar, Vol. 5, p. 1744., where many of the concepts discussed in this chapter are mentioned.

שונאיכם כו', שאחיכם המה שונאיכם. דאח הוא ל' חיבור 30, והיינו גם כשאין דבר המפריד ביניהם כלל, ולכן נק' אחים, ל' אחות וחיבור, ומ"מ הם שונאים, בלי שום טעם ודעת, רק מפני שאינו יכול לסובלו כו'. וממילא אינו שמח בשלותו ובטובתו, ולהיפך, ישמח בלבבו ביסוריו ח"ו ר"ל, ועכ"פ לא יצטער ע"ז. אשר באמת צריכים

ן וְהָה שֶׁכְּתוּב אָמְרוּ This is alluded to in the phrase,² "Your brothers, אָחֵיכֶם שׂוֹנְאֵיכֶם כּוּ׳, those who hate you, have said...,"

. שַׁאֲחֵיכֶם הַמָּה שׁוֹנְאֵיכֶם one's own brothers become his enemies.

To explain the above phrase:

דְאָח הוּא לְשׁוֹן חַבּוּר, The Hebrew word for **brother** (אח also **has the connotation "join."** Thus, the phrase is referring to people who,

ןְהַיְנוּ גַּם כְּשֶׁאֵין דָּבֶר even though they do not have anything at all separating one from the other –

יְלָכֵן נִקְרָאִים אַחִים and therefore are called "brothers," implying that they are bonded and connected –

וּמִכֶּל מָקוֹם הֵם שּוֹנְאִים still hate each other without reason, בְּלִי שׁוּם טַעֵם וַדְעַת

רַק מִּפְּגֵי שֶׁאֵינוֹ merely because they cannot tolerate each other.³ יַכוֹל לְסַבְלוֹ כוּ׳. 'כוֹל לְסַבְלוֹ כוּ׳.

אַנוֹ שָּׁמֵחַ As a matter of course, such a person does not בְּשֵׁלְנֵתוֹ וּבְטוֹבָתוֹ, rejoice when his fellow prospers and benefits.

וֹלְהֵפֶּךְ יִשְׂמֵח בִּלְבְבוֹ Conversely, he secretly rejoices at the other's suffering, Heaven forbid,

יְעַל כָּל פָּנִים לֹא or, at the very least, he is not troubled by it. יַּצְטַעֵר עַל זֶה.

^{2.} Yeshayahu 66:5.

^{3.} In Maamarei Admur HaEmtza'i, Bamidbar, loc. cit., the Mitteler Rebbe explains that the inner discomfort that one person causes another can exist among people with close ties; their families even intermarry. Nevertheless, the very fact that the other exists can cause a person to feel strained.

להצטער על יסורי זולתו יותר מיסורי עצמו ר"ל, כי על עצמו יכול למצוא חשבון שמגיעי׳ לו היסורים. ח"ו. מפני מעשיו הלא טובים. וכמא׳ רז"ל אם רואה אדם שיסורים באים עליו יפשפש במעשיו כו'. וכשיפשפש באמת ודאי ימצא. או יתלה בעון ביטול תורה כו׳, וממילא לא יצטער עליהם, אדרבה, יקבלם באהבה, שזה תיקון לנפשו כו׳. אבל על זולתו אינו יכול לעשות חשבונות כאלו, כי צריך לחשוב שבודאי

זוּלַתוֹ יוֹתֵר מִיִּסוּרֵי forbid. עַצְמוֹ רַחַמַנַא לִצְלַן.

In truth, one should feel more anguish at someone else's suffering than at one's own, Heaven

קי על עַצְמוֹ יַכוֹל לְמִצוֹא In one's own case, one can always undertake a process of introspection and by searching his soul find a legitimate explanation why, G-d forbid, he מֵצְשֵׁיו הַלֹּא טוֹבִים, deserves suffering because of his misdeeds.

יפשפש במעשיו כוי. deeds."

אַם רוֹאָה As our Sages declared, "If one sees that suffer-יים אַדָם שֵׁיִסוּרִים בַּאִים עַלַיינ ing is coming upon him, he should examine his

וּכְשֵׁיְפַשְׁ בַּאָמֵת If one honestly searches, he will surely find a reason for his misfortune.

אוֹ יִתְלֵה בַּעֵּוֹן And if no reason can be found, he can, as our Sages explain,2 attribute the misfortune to his neglect of Torah study.5

,וּמְמֵילָא לֹא יִצְטַעֵּר עַלְיהֶם Consequently, since he realizes the cause, he will not feel anguish for the misfortune he suffers.

עווte the contrary, since this suffering rectifies his ישוה הִקּוּן לְנַפְשׁוֹ כּוּ׳. soul, he will accept it with love.

אַבֶּל עֵל זוּלָתוֹ אֵינוֹ יַכוֹל However, such calculations cannot be made concerning another's suffering. In no way, should one assume that the other person has sinned.

^{4.} Berachos 5a.

^{5.} Since the obligation to study Torah is constant, every person can be seen as negligent in the observance of this obligation in some way.

הוא טוב בכל פרט, ולא ידון מעצמו על זולתו, כי בודאי הוא יותר טוב ממנו, וצריך לדון את כל אדם לכף זכות כו'.1. וממילא צריך להצטער מאד על צרת חבירו ויסוריו ר"ל, ויבקש רחמים עליו כו'. (ואם יודע באמת אשר לא טוב הוא, יגלה למוסר אזנו בינו לבין עצמו, ויוכיחו על מעשיו הלא טובים, שעי"ז ישוב אל הוי' וירחמהו⁴, ושב חרון אפו ממנו כו'.4). אבל כשאינו מצטער, וכ"ש ששמח ע"ז, הר"ז מצד שנאתו

נּי צָּרִיךְ לַחְשׁוֹב שֶׁבְּוַדַּאי Instead, one must assume that certainly the other , הוא טוֹב בְּכָל פְּרָט, person is good in every respect.

יְלֹא יָדוּן מֵעַצְמוֹ עַל זוּלָתוֹ One should not view others in terms of one's own experience,

קי בְּוַדַּאי הוּא יוֹתֵר טוֹב for one must judge every man favorably and believe that he is surely better than oneself. אדם לכף זכוּת כוּי׳.

וּמְמֵּילָא צָּרִיךְּ לְהָצְטַצֵּר Hence, one ought to be deeply distressed by the מְאֹד עַל צָרַת חֲבֵרוֹ suffering of one's fellow, וְיַסּוּרֵיוֹ רַחֲמַנֵּא לְצָּלֵן

.יבַקשׁ רַחֲמִים עָלָיו כּוּ׳. and entreat G-d to show him mercy.

ָרְאָם יוֹדֵעַ בֶּאֱמֶת) (If one knows for a fact that his fellow has אֲשֶׁר לֹא טוֹב הוּא failings,

יְגַלֶּה לְמוּסָר אָזְנוֹ he should tell him so in private בּינוֹ לביז עצמוֹ

יוֹכִיחוֹ עַל מַאֲשָׂיו and admonish him for his misdeeds. הלא טובים

שַׁעַל יְבִי זֶה יָשׁוּב אֶל Through this, one "will return to G-d and He will have compassion upon him," and turn His anger away from him.) מאמין מַּמֶּנוּ כוּי).

אַבְל כְּשָׁאִינוֹ מִצְטַעֵר However, when one does not commiserate,

^{6.} Cf. Avos 1:6.

^{7.} Literally, the words the maamar uses mean, "is not good."

^{8.} Yeshayahu 55:7.

^{9.} Cf. II Divrei HaYamim 29:10.

אליו. ששונא אותו חנם על לא דבר כו׳.

קיצור. שנאת חנם מביא שאינו משתתף בשמחת חברו ובצערו. ליסורי עצמו יכול למצוא טעם, משא"כ לשל חברו, שצריך לדונו לכף זכות.

וְכָל שֶׁבֶּן שֻׁשְּׂמֵחַ עַל זֶה and even more so if he feels gratified because of another's suffering,
his feelings are motivated by hatred to that person;
שׁשׁוֹנֵא אוֹתוֹ חַבָּם
he hates him for no reason at all.

קצור. Summary:

עַל לא דַבַר כוּ׳.

שְּׁנְאַת חָנָּם מֵבִיא שֶׁאֵינוֹ Baseless hatred prevents one from partaking of the joy or sorrow one's fellow feels.

לְיִסוּרֵי עַצְמוֹ יָכוֹל An explanation can be found for one's own לְיִסוּרֵי עַצְמוֹ יָכוֹל suffering,

מה שָׁאֵין כֵּן לְשֶׁל חֲבֵרוֹ but not for one's fellow's suffering,

. שֶׁצְּרִיךְּ לְדוּנוֹ לְכַף זְכוּת. since we must judge others favorably.

[.]ה. ישעי׳ סו, ה

³⁹⁾ ראה מתנות כהונה לקה"ר פ"ד, יג (הובא באוה"ת שה"ש ח"ב ע' תקנב. ע' תקנו. סה"מ תרכ"ו ע' רכה. תרכ"ט ע' קכו. תר"ל ע' רסט). לקו"ת ר"פ בהר (לח, סע"ג). ובכ"מ.

[.]א. ברכות ה, א.

[.]ו. ראה אבות פ"א מ"ו.

^{.1} ישעי' נה, ז

[.]מי׳ ד, ח (43

POINTS TO PONDER •

♦ Brothers Who Hate

Some times the biggest interpersonal issues are with those closest to us. How do we like the people we love?

♦ Stop Projecting

What does chassidus say about projecting my own issues onto others?

♦ What insight can you glean from Heichaltzu chapter 9?

